

ÖSSZEFOGLALÓ | 2020.10.15.

A. FIGYELŐ / AKTUALITÁSOK

A.1. MÓDOSUL A VERSENYTÖRVÉNY

A GVH jelentős bizonyítási fegyverhez jut azáltal, hogy január 1-től rejtett kép és hangfelvételeket, titkos lehallgatási anyagokat is felhasználhat bizonyítékként. Akár versenytársak által jogszerűtlenül rögzített felvételek is felhasználhatóak lesznek.

A.2. VÁLTOZÁSOKAT HOZ AZ ŐSZI ADÓCSOMAG

Kedvezően változik a kiva szabályozása. A törvényjavaslat szerint a kiva adókulcsa 2021-től 11 százalékra csökken, a bevételi értékhatár a jelenlegi egyről hárommilliárd forintra, a kilépési pedig háromról hatmilliárd forintra nő, kiszámítható adókörnyezetet teremtve. Érdemes mérlegelni a kiva választását, amennyiben vállalatunk bruttó bérköltsége nagyobb, mint a társasági adóalapja, illetve kedvező lehet a kiva abban az esetben is, ha a következő években nem kívánunk osztalékot felvenni, hanem inkább eredménytartalékba helyeznénk a nyereséget.

2021 második felétől adóügyi segítségként jelennek meg a NAV által készített áfa-bevallási tervezetek, ami jelentős hatást gyakorolhat a könyvelői piacra is.

Egyszerűsödik a társasági adó kedvezményrendszere: jövőre megszűnik a cégek fejlesztési tartalékának 10 milliárd forintos felső határa.

B. VEZETŐ FELELŐSSÉGE A CÉG TARTOZÁSAIÉRT

B.1 VEZETŐ FELELŐSSÉGÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSA IRÁNTI PEREK MAGYARORSZÁGON

A vezetői felelősség megállapítása iránti per 2008-ban jelent meg a magyar jogi szabályozásban. Az új Ptk. létrejöttét megelőzően elenyésző volt az ügyek száma, 2014-től kezdődően azonban egyértelműen látható a vezető felelősségét firtató perek számának növekedése. 2018-ban a befejezett ügyekben hozott határozatok száma már meghaladta a százat. A vezető felelősségének megállapítása iránti perek olyan vállalatokat érintenek, amelyeknél fizetéseképtelenség vagy fizetéseképtelenség közeli helyzet alakult ki.

A Kúria joggyakorlat-elemző csoportjának összefoglaló véleményéből kiderül, hogy a vezetők felelősségének megállapítása iránt indított perek aránya Budapesten jelentősen magasabb, mint az ország egyéb területein. Megfigyelhető, hogy míg Budapesten és Pest megyében a felperesek meghatározó többsége egyelőre magánjogi felperes, addig az ország északkeleti részében – ahol a fővárost követően a legmagasabb ügyszám mutatkozik -, a vezető alperesek az ügyek többségében közjogi hitelező felperessel, azaz a Nemzeti Adó és Vámhivatallal állnak szemben. Meglepő, hogy a felszámolók annak ellenére nem indítanak nagy arányban pereket, hogy a cégek teljes iratanyaga az ő kezükben van.

A NAV egyre aktívabb a vezető felelősségének megállapítása iránti ügyekben, és a kirajzolódó tendencia alapján a jövőben növekedni fog a NAV által indított perek száma, mivel a hatóság egyre nagyobb tapasztalattal rendelkezik ezen a területen, és szeretné elkerülni, hogy a fizetéseképtelen vállalatok által okozott helyzet következmények nélkül maradjon.

A vezető felelősségének megállapítása iránti perekben a vagyonszerzés visszaszerzése érdekében a felperesek többsége 10 millió forint feletti összegre perel. Ezekben az ügyekben akár egy hitelező is perelhet valamennyi hitelezői követelés összegére.

A vezetői felelősség megállapítása iránti perek kimenetelét legtöbb esetben az határozza meg, hogy kinek kell információt szolgáltatnia, és honnan szerezhető be a szükséges információ.

KLART NAVIGÁTOR

ÖSSZEFOGLALÓ | 2020.10.15.

B.2. PRAXISUNKBÓL: NYERHETETLENNEK TŰNIK. VAGY MÉGSEM?

Alperesi képviselők vagyunk egy vezetői felelősség megállapítása iránti, folyamatban lévő perben, amelyet felperesként a NAV indított meg. Az ügy fókuszában álló vállalatban tulajdonos-, majd ügyvezetőváltás következett be. Az új vezetés sikertelenül kísérelte meg a cég tevékenységének felfuttatását, ezért a vállalatnak fokozatosan le kellett építenie a munkavállalóit, be kellett zárnia a gyárát. A vállalat hatalmas adótartozást halmozott fel és nehéz pénzügyi helyzetbe került. Ezt követően indult meg a felszámolási eljárás, azonban az iratátadás nem megfelelően történt, mivel a cég pénzügyeinek kezelésében három különböző könyvelőiroda is részt vett.

Első menet: A vezető tisztségviselő bárminemű előzetes kapcsolatfelvétel nélkül értesítést kapott, hogy 15 napon belül fizessen be 25 millió forint biztosítékot bírósági letétbe.

- Vezetői felelősség megállapítása iránti perekben a felperes biztosítékot követelhet az eljárás elején, amennyiben valószínűsíti, hogy az alperes felelőssége fennáll.
- A NAV álláspontja szerint önmagában az a körülmény, hogy az információk és a cég iratainak átadása nem volt hiánytalan, illetve a beszámolót késve nyújtották be, megalapozza az alperesi felelősséget.
- Ennek alapján a bíróság egyéb körülmények vizsgálata nélkül két napon belül végzést hozott arról, hogy az alperes fizesse meg a biztosítékot.
- A végzés ellen fellebbezést nyújtottunk be, érvelésünket arra alapítva, hogy önmagában az, hogy az információ- és iratátadás nem volt megfelelő, valamint a beszámolót késve nyújtották be, nem jelenti azt, hogy a felperes valószínűsítette volna az alperesi felelősség fennállását.

A fellebbezést elbíráló másodfokú bíróság elfogadta az érvelésünket, és kimondta, hogy a pusztán tények fennállása nem elegendő érv a biztosíték nyújtására kötelezésre. Az első menetet megnyertük, azonban láthatóvá vált, hogy a bírósági joggyakorlat nem egységes a kérdés megítélésében.

B.3. KI MIT BIZONYÍT?

2

Második menet: Kulcsfontosságú lesz, hogy kire esik a bizonyítási teher.

A vezetői felelősség megállapítása iránti eljárásokban legtöbbször a cég irataival lehet bizonyítani. A vezető a felszámolási eljárás során átadja a cég dokumentumait a felszámoló részére, ezt követően már a felszámolótól lehet informálódni. A felszámolóval való együttműködés azonban a legtöbb esetben nem akadálymentes. Bár az iratbetekintési jogot a felszámoló általában biztosítja, ez óriási mennyiségű iratanyag átvizsgálását jelentheti a megfelelő bizonyításhoz.

A NAV elektronikus rendszeréből adódóan saját adatbázisában jelentősen nagyobb mennyiségű információval és adattal rendelkezik, mint a vezető tisztségviselő azt követően, hogy átadta az iratokat a felszámolónak. A NAV előnyének kiküszöbölése érdekében azt javasoljuk, hogy minden esetben készüljön pontos és részletes kimutatás arról, hogy milyen dokumentumok kerültek átadásra a felszámoló részére.

Bizonyítandó tények:

- Azt a tényt, hogy **fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet** következett be, tehát a tartozások összege a likvid vagyon összegét meghaladja, főszabály szerint a NAV-nak kell bizonyítania. A beszámoló elkészett benyújtása vagy a nem megfelelő iratátadás esetén azonban átkerül a bizonyítási teher a vezetőre. Ebben az esetben a vezető tisztségviselőnek azt kell bizonyítania, hogy nem következett be fizetéseképtelenségi helyzet.
- Szükséges azt is bizonyítani, hogy a **vezető nem vette figyelembe a hitelezői érdekeket**. Alapesetben ezt a kérdést is a NAV bizonyítja, késve benyújtott beszámoló esetén pedig a vezetőre kerül át annak a bizonyítási kötelezettsége, hogy figyelemmel volt a hitelezői érdekekre. A hitelezői érdekek figyelembevételének pontos jelentéstartalma viszont tisztázatlan, és egyelőre a joggyakorlat sem nyújt egyértelmű iránymutatást. A hitelezői érdekek

KLART NAVIGÁTOR

ÖSSZEFOGLALÓ | 2020.10.15.

között is fennállhat ellentét, és ilyen helyzetben nehéz meghatározni, hogy melyik konkrét hitelező érdekének figyelembevétele elvárt.

- A NAV bizonyítja azt, hogy **vagyoncsökkenés következett be**. Abban viszont, hogy ezt elkésett beszámoló vagy hiányos iratátadás esetén melyik félnek kell bizonyítania, szintén kérdéses a joggyakorlat.
- A fentiekkel ellentétben egységesnek tűnik a bíróságok értékelése azzal kapcsolatosan, hogy fennáll-e az **ok-okozati összefüggés a vezető tisztségviselő megatartása és a vagyoncsökkenés között**. Ezt minden esetben a NAV-nak kell bizonyítania, de amennyiben az ügyvezető nem megfelelően dokumentálta a cég működését, és nem megfelelően adta át az iratokat, akkor a felperes hivatkozhat bizonyítási szükséghelyzetre (az alperes mulasztásából eredően nem tud bizonyítani), mely esetben visszaszállhat a vezetőre a bizonyítási teher.

Bizonyítandó	Elkésett beszámoló / iratátadás hiánya esetén	Egyéb eset
fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet következett be és ennek időpontja	vezető bizonyítja az ellenkezőjét	NAV bizonyít
vezető nem vette figyelembe a hitelezői érdekeket	vezető bizonyítja az ellenkezőjét	NAV bizonyít
vagyoncsökkenés következett be	? (inkább a NAV-nak kell bizonyítani)	NAV bizonyít
okozati összefüggés a vezető tisztségviselő magatartása és a vagyoncsökkenés között	NAV bizonyít	NAV bizonyít

B.4. A SIKER KULCSA

3

A vesztesre álló meccsek is nyerhetők, de ennek feltétele az információ és a dokumentáció megléte és hozzáférhetősége.

Mire érdemes odafigyelnünk ügyvezetőként?

- Vezessünk napi szintű cash-flow kimutatást, és legyen hozzáférésünk információhoz a cég gazdálkodásáról, cash-flow helyzetéről.
- Cash-flow vészhelyzet esetén írásban tájékoztassuk a tulajdonosokat, és kérjük a tőkepótlást, illetve felszámolási vagy csődeljárás napirendre tűzését.
- Felszámolónak történő iratátadáskor mindig készüljön kimutatás az átadott dokumentumokról és másolat a legfontosabb iratokról.
- Tulajdonosi tőkepótlás hiánya esetén időben döntsünk az operáció leállításáról, a cég tovább működtetéséről, felszámolási vagy csődeljárás megindításának kezdeményezéséről.
 - A bíróságok vizsgálják a vezető felelősségét a cég tevékenységének leállításában, a joggyakorlat alapján elvárásnak tűnik, hogy amennyiben fennáll a fizetési képtelenségi helyzet, a cég rövid időn belül saját maga kezdeményezze a felszámolását.
- Amennyiben a tulajdonosok nem vállalják a tőkepótlást, és nem hoznak határozatot a felszámolási vagy csődeljárás megindításáról, érdemes lemondani a vezető tisztségviselői pozícióról, mert a további működtetés a vezetői tisztségben maradó személy felelőssége lesz.
- Ha a tulajdonosi kör részben vagy egészben különbözik a vezető tisztségviselői körtől, a vezető tisztségviselői jogviszony megszüntetésekor megállapodásban rendezzük, milyen módon lesz hozzáférésünk a cég irataihoz a jogviszony megszűnését követően (adott esetben megállapodásba foglalható az is, hogy a tulajdonos maga vállalja ezeket a pereket, mentesítve ezzel az ügyvezetőt).

KLART NAVIGÁTOR

ÖSSZEFOGLALÓ | 2020.10.15.

- Ha a továbbműködtetés mellett döntünk, a hitelezői érdekek mentén döntünk a kifizetésekről, állítsunk fel hitelezői kategóriákat:
 - munkavállalók
 - közterhek
 - működésképtelenséget okozó szállítók
 - biztosított hitelezők
 - egyéb hitelezők és követelések, ésa tulajdonosok részére semmilyen jogcímen ne teljesítsünk kifizetést.
- Döntéseink legyenek mindig megfelelően előkészítve és írásba foglalva.
 - Szerződéseink preambulum bekezdésében írjuk le a megállapodás előzményeit, hogy milyen szándékok vezették a szerződő feleket a szerződés megkötésére és teljesítésére.
- Rendelkezzünk a cég irataival 5-10 évre visszamenőlegesen, mivel a felszámolási eljárás során hosszú időtartamra vissza lehet nyúlni, az eljárás jóval a vezető tisztségviselői jogviszony megszűnését követően is megindulhat.
- Mérlegelhetjük az egyezség lehetőségét.
 - A NAV legfőbb célja a tartozások legalább egy részének behajtása, és nem a vezető tisztségviselő meghurcolása.
 - Egyezség keretében hajlandóak komoly engedményeket ajánlani az adótartozásból, részletfizetési kedvezményt biztosítani.
 - A NAV követelésének kifizetésével mentesülhetünk valamennyi tartozás alól.

* * *

Vigyázzanak magukra, vigyázzunk egymásra!

KLART LEGAL csapata

Elérhetőségeink, tartalmaink:

W: www.klartlegal.eu, www.csaladialkotmany.hu

B: www.valosjogok.blog.hu; www.csaladialkotmany.blog.hu/

T: + 36 1 796 36 00; + 36 30 251 41 75

E: info@klartlegal.eu

1011 Budapest, Corvin tér 10.